T072 BL 2 (005) Giới Cất Y Cúng Quá Hạn-30 Pháp Ni Tát Kỳ Ba Dạ Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

28-GIÔÙI CAÁT Y CUÙNG GAÁP QUAÙ HAÏN Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân, baáy giôø nhoùm saùu Tyø-kheo an cö taïi moät laøng noï. Luùc môùi baét ñaàu an cö, vaøo moät buoåi mai, hoï khoaùc y, caàm giaáy buùt vaøo moät xoùm laøng, noùi vôùi caùc Öu-baø- taéc: “Caùc oâng haõy hoïp nhau laøm vieäc nghóa, cuùng vaûi an cö cho chuùng toâi”. Caùc Öu-baø-taéc noùi: “Luùc naøy, khoâng phaûi laø luùc xin vaûi an cö, ñôïi ñeán muøa thu luùa chín, khi aáy phaàn lôùn ngöôøi ta ñeàu hoan hyû, hoï seõ cuùng döôøng vaûi”. Nhoùm saùu Tyø-kheo noùi: “Caùc oâng khoâng bieát ôû ñôøi coù nhieàu tai naïn, nhö naïn vua, naïn nöôùc, löûa, troäm cöôùp, hoaëc cha meï caùc oâng ngaên caûn khoâng boá thí ñöôïc, theá laø caùc oâng khoâng thaønh töïu coâng ñöùc, coøn chuùng toâi thì thaát lôïi hay sao?”. Öu-baø-Taéc noùi: “Toân giaû chæ chæ cho toâi caùc tai naïn maø töï mình khoâng thaáy caùc tai naïn, Toân giaû tính nhaän ñöôïc tieàn an cö roài thì baõi ñaïo (hoaøn tuïc) hoaëc muoán ñi nôi khaùc sao? Sao laïi ña duïc tham lam, nhö theá thì naøo coù ñaïo haïnh gì!”. Caùc Tyø-kheo nghe theá, lieàn ñem söï vieäc aáy baïch ñaày ñuû vôùi Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: “Coù thaät luùc baét ñaàu an cö, caùc oâng ñeán nhaø Öu-baø-taéc xin vaûi an cö, khieán cho caùc Öu-baø-taéc traùch moùc chaêng?”. Hoï ñaùp: “Coù thaät nhö vaäy”. Phaät lieàn khieån traùch: “Ñoù laø vieäc xaáu. An-cö chöa xong maø ñaõ xin vaûi tröôùc. Töø nay trôû ñi, caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc xin vaûi tröôùc khi an cö xong”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø vò ñaïi thaàn cuûa vua Ba-tö-naëc laø Di-ni-saùt-lôïi laøm phaûn, vua sai vò ñaïi thaàn teân Tieân-nhaân-ñaït-ña tôùi ñoù ñaùnh deïp. Vò ñaïi thaàn naøy luùc saép leân ñöôøng, beøn ñi ñeán choã Toân giaû A-nan baïch: “Thöa Toân giaû, vò ñaïi thaàn cuûa vua Ba-tö- naëc laøm phaûn, nay nhaø vua sai toâi ñeán ñoù ñaùnh deïp, toâi saép ñoái ñaàu vôùi cöôøng ñòch, thaân maïng khoù baûo toaøn. Haèng naêm cöù khi an cö xong, toâi thöôøng cuùng döôøng trai Taêng vaø daâng y. Nay toâi vì leänh vua sai khieán khoâng theå chôø ñôïi ñöôïc, neân toâi ñònh daâng y tröôùc, ñeán khi an oån trôû veà, seõ cuùng döôøng trai phaïn sau”. Toân giaû A-nan beøn ñem söï vieäc aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät bieát maø vaãn hoûi A-nan: “OÂng an cö coøn maáy ngaøy nöõa?”. Thaày ñaùp: “Coøn möôøi ngaøy”. - Phaät daïy: “Töø nay Ta cho pheùp tröôùc Töï töù möôøi ngaøy, caùc Tyø- kheo ñöôïc nhaän y daâng caáp thôøi”. Theá roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-

kheo, duø ai nghe roài, cuõng phaûi nghe laïi: “Neáu coøn möôøi ngaøy nöõa môùi maõn ba thaùng haï maø gaëp dòp daâng y caáp thôøi, Tyø-kheo naøo caàn, ñöôïc pheùp töï tay nhaän laáy, roài ñöôïc caát giöõ ñeán luùc thôøi y (thôøi gian ñöôïc pheùp tìm y), neáu caát quaù thôøi haïn, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà”.

Giaûi Thích: - Möôøi ngaøy: Töø moàng saùu thaùng baûy ñeán möôøi laêm thaùng baûy, ñoù laø möôøi ngaøy. - Ñöôïc y daâng caáp thôøi: Hoaëc nam, hoaëc nöõ, hoaëc lôùn, hoaëc nhoû, hoaëc taïi gia, xuaát gia, hoaëc quaân lính luùc saép ra traän daâng, hoaëc luùc trôû veà daâng, hoaëc luùc cheát daâng, hoaëc khi thieáu nöõ veà nhaø choàng daâng, hoaëc ngöôøi ñi buoân luùc leân ñöôøng daâng, khi aáy thí chuû noùi vôùi Tyø-kheo: “Neáu hoâm nay khoâng laáy thì ngaøy mai seõ khoâng coù”. Ñoù goïi laø y daâng caáp thôøi. - Y: Goàm coù baûy loaïi nhö treân ñaõ noùi. - Muoán laáy: Neáu caàn vaät aáy thì laáy caát ñeán thôøi cuûa y. - Thôøi gian cuûa y: Neáu khoâng thoï y Ca-hi-na thì ñöôïc caát ñeán möôøi laêm thaùng taùm, neáu coù thoï y Ca-hi-na thì ñöôïc caát ñeán möôøi laêm thaùng chaïp. Neáu caát quaù thôøi gian aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Tyø-kheo naøo thaønh töïu naêm ñöùc tính sau ñaây thì Taêng neân cöû laøm ngöôøi chia y: Khoâng thieân vò, khoâng giaän döõ, khoâng sôï haõi, khoâng meâ muoäi vaø bieát ai nhaän roài, ai chöa nhaän. Ñoù goïi laø naêm ñöùc tính. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi nhö sau: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo Moã giaùp thaønh töïu naêm phaùp, neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay Taêng cöû Tyø-kheo Moã giaùp laøm ngöôøi khuyeán hoùa chia y”. Ñaây laø lôøi taùc baïch. “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo Moã giaùp thaønh töïu naêm phaùp, nay Taêng cöû Tyø-kheo Moã giaùp laøm ngöôøi khuyeán hoùa chia y. Caùc Ñaïi ñöùc naøo baèng loøng Tyø-kheo Moã giaùp laøm ngöôøi khuyeán hoùa chia y cho chuùng Taêng thì im laëng, ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Taêng ñaõ baèng loøng cöû Tyø-kheo Moã giaùp laøm ngöôøi khuyeán hoùa chia y xong, vì Taêng ñaõ im laëng. Vieäc naøy cöù nhö theá maø thi haønh”. Ngöôøi ñöôïc Taêng cöû neân baïch Taêng nhö sau: “Caùc Ñaïi ñöùc, vaûi coù loaïi boán ngoùn tay, coù loaïi taùm ngoùn khoâng baèng nhau, neáu cuøng thoâng caûm toâi seõ chia”. Neáu khoâng baïch maø chia thì phaïm Toäi Vieät-tyø-ni, phaûi baïch nhö treân roài môùi chia. Vò Tyø-kheo naøy töø möôøi saùu thaùng 3 neân baûo caùc ñaøn- vieät caàm giaáy buùt ñi ghi cheùp caùc phoøng xaù, giaûng ñöôøng, phoøng söôûi aám, nhaø thieàn, cöûa ngoõ, nhaø beáp, nhaø chöùa nöôùc, nhaø tieâu, nhaø chöùa cuûi, phoøng taém, choã ngoài döôùi goác caây, choã kinh haønh, phaûi ghi teân taát caû,

roài xöôùng giöõa Taêng: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taïi truù xöù kia coù chöøng aáy meàn goái, coù chöøng aáy y an cö, chöøng aáy thöïc phaåm, chöøng aáy ngaøy aên chay, chöøng aáy vaät ñöôïc chuù nguyeän. Taïi truù xöù noï coù chöøng aáy choã A-luyeän- nhaõ”. Neáu caùc Tinh xaù ôû beân traùi, beân phaûi xa nhau thì neân chia phoøng xaù vaøo ngaøy möôøi hai, möôøi ba . Neáu taïi truù xöù aáy khoâng dung naïp heát thì phaûi ñi ñeán nôi khaùc. Neáu trong phaïm vi thoân xoùm gaàn ñoù coù Tinh xaù thì neân chia vaøo ngaøy möôøi boán, möôøi laêm. Khi chia, phaûi ghi roõ phoøng oác, meàn goái naøy ñöa cho Thöôïng toïa, vaø phaûi baïch Taêng: “Truï xöù kia coù chöøng aáy phoøng xaù, meàn goái, xin Thöôïng toïa tuøy yù nhaän”. Khi nhaän xong, phaûi tuaàn töï giao cho ñeä nhò, ñeä tam Thöôïng toïa, cho ñeán Tyø-kheo khoâng coù tuoåi haï. Thöôïng toïa neân noùi: “Phoøng xaù thì chia theo thöù lôùp, coøn vaät cuùng döôøng thì neân chia bình ñaúng”. Baáy giôø, neân tuøy Thöôïng toïa xöû trí. Khi Thöôïng toïa nhaän roài neân tuaàn töï trao cho ñeä nhò, ñeä Tam

Thöôïng toïa, cuõng nhö theá, cho ñeán Tyø-kheo khoâng coù tuoåi haï. Neáu phoøng nhieàu, neân chia möôøi ngöôøi hai phoøng. Khi giao cho hai phoøng maø khoâng chòu nhaän thì neân noùi: “Ñaây laø vì ñeå troâng coi maø chia, chöù khoâng phaûi chia ñeå ôû”. Khoâng ñöôïc chia cho Sa-di hai phoøng. Neáu phoøng xaù ít, thì neân chia hai ngöôøi moät phoøng. Neáu chia nhö vaäy maø vaãn khoâng ñuû, thì ba ngöôøi moät phoøng, hoaëc boán ngöôøi, naêm ngöôøi, cho ñeán möôøi ngöôøi cuøng ôû chung moät phoøng. Neáu coù nhaø lôùn, hoaëc phoøng söôûi, hoaëc phoøng ngoài thieàn, hoaëc giaûng ñöôøng thì taát caû cuøng ôû trong ñoù. Neáu khoâng ñaày ñuû, thì ñöa cho Thöôïng toïa giöôøng naèm, cho ngöôøi treû giöôøng ngoài. Neáu cuõng khoâng ñuû, thì ñöa Thöôïng toïa giöôøng ngoài, ngöôøi treû giöôøng ñaët döôùi ñaát. Neáu cuõng khoâng ñuû, thì ñöa Thöôïng toïa neäm coû, ngöôøi treû ngoài khoâng neäm. Neáu cuõng khoâng ñuû, thì caùc Thöôïng toïa neân ngoài, nhöõng ngöôøi treû neân ñöùng. Neáu cuõng khoâng ñuû, thì Thöôïng toïa neân ñöùng, ngöôøi treû neân ra khoûi phoøng, tôùi döôùi goác caây hoaëc nhöõng nôi khaùc. Thaày Tyø-kheo ñöôïc Taêng sai, töø ngaøy möôøi saùu thaùng saùu trôû ñi, neân noùi vôùi caùc ñaøn-vieät: “Laõo tröôïng, phaûi lo chuaån bò y”. Khi aáy, neáu ñaøn-vieät ñöa y, thì neân baûo: “Haõy ñeå ôû nhaø oâng, ñôïi ñuùng luùc roài ñöa”. Neáu quaân lính saép ñi chinh chieán cuùng döôøng, hoaëc chinh chieán trôû veà cuùng döôøng, hoaëc ngöôøi tröôùc khi cheát cuùng döôøng, hoaëc khaùch buoân luùc ra ñi cuùng döôøng, hoaëc luùc thieáu nöõ laáy choàng cuùng döôøng, neáu nhö luùc aáy khoâng laáy thì ngaøy mai khoâng coù thì khi aáy neân nhaän laáy. Töø moàng naêm thaùng baûy trôû ñi, neáu coù ai ñöa y ñeán thì laáy caát moät choã, roài duøng laù caây hoaëc voû caây ghi cheùp vaøo: Chöøng aáy thôøi y, chöøng aáy phi thôøi y, chöøng aáy y daâng caáp thôøi. Loaïi y ñuùng thôøi, thì ñeå ñuùng thôøi chia; loaïi y phi thôøi thì chia luùc phi thôøi; loaïi y daâng caáp thôøi thì

chia ñuùng thôøi. Neáu ngöôøi chia y hoaëc baõi ñaïo, hoaëc cheát khoâng theå chia y ñöôïc, hoaëc thôøi haïn ñaõ heát thì neân ñoåi y cho nhau: Y Tyø-kheo-ni neân ñoåi cho Tyø-kheo, y Tyø-kheo neân ñoåi cho Tyø-kheo-ni. Neáu laøm nhö vaäy maø khoâng ñöôïc thì y Sa-di neân ñoåi cho Tyø-kheo, y Tyø-kheo neân ñoåi cho Sa- di. Neáu cuõng khoâng ñöôïc thì neân baïch giöõa chuùng Taêng nhö vaày: “Baïch chö Ñaïi ñöùc, thôøi gian cuûa y ñaõ qua, chuùng Taêng hoøa hôïp, duøng caùc y ñoù laøm ngoïa cuï cho Taêng boán phöông”. Neáu baèng loøng thì neân laøm ngoïa cuï cho Taêng boán phöông, Neáu coù ngöôøi noùi: “Toâi an cö muøa haï taïi ñaây, ñöôïc phaàn y naøy, vì sao laïi duøng laøm ngoïa cuï cho Taêng boán phöông?”, thì neân noùi vôùi ngöôøi aáy: “Ñôïi sang naêm vaøo thôøi gian cuûa y, seõ ñöa cho thaày”. Theá neân noùi (nhö treân).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.